

100 fotografies i 90 dedicatòries al Museu de Cadaqués.

Cultura | 28-06-2008 | 02:03

L'exposició 'Salvador Dalí/ Enrique Sabater. Reciprocitats' obre les seves portes al Museu de Cadaqués amb un recull de 100 fotografies i 90 dedicatòries que mostren la faceta més familiar i relaxada del geni de l'Empordà.

La retrospectiva posa a disposició del gran públic una selecció d'obres dedicades per Salvador Dalí a Enrique Sabater, el seu fidel col·laborador entre 1968 i 1980, sobre diferents suports -olis, dibuixos, contraportades de llibres, felicitacions nadalenques-, alhora que una selecció d'imatges inèdites sortides de la càmera de Sabater que fan palesa la complicitat i l'amistat que s'establí entre ambdós personatges. Des de fotografies que mostren un Dalí que respon al telèfon, menja amb pescadors o viatja amb barca pel Cap de Creus fins a instantànies dels descansos del rodatge de la pel·lícula 'El far de la fi del món', que els actors aprofitaven per visitar l'artista a Portlligat. Igualment, es poden observar un reguitzell de fotografies de personatges autòctons i internacionals que visitaren el geni durant aquells anys: el pintor alemany Bengel, el fotògraf nord-americà Tony Keeler, l'escriptor Josep Pla, el científic rus A. I. Oparin, l'enginyer i exalcalde de Barcelona Enric Massó, entre d'altres. Una petita selecció d'un immens arxiu fotogràfic d'Enrique Sabater que compta amb més de 22.000 imatges preses a l'entorn de Salvador Dalí.

'A través l'exposició es pot comprovar com aquesta relació inicial de col·laboració i confiança entre Dalí i Sabater es va convertint en admiració i respecte mutu', ha comentat Pere Vehí, comissari de l'exposició juntament amb Patricia Linares. 'De fet, l'inici d'aquesta mostra no es remunta a fa només tres, quatre o cinc mesos sinó que es va produir l'any 1968, o sigui, fa quaranta anys', ha recordat Vehí. 'En aquella època va arribar un periodista a Portlligat per demanar una entrevista amb Salvador Dalí, cosa que, en un primer moment, no es va poder fer per una qüestió merament econòmica', ha explicat el comissari. 'Alguna cosa devia passar perquè aquest senyor tornés l'endemà a picar la porta de la casa de Dalí, que llavors sí que va donar-li l'entrevista i sense res a canvi', ha continuat Vehí.

Josep Pla

'Qui picava la porta era Enrique Sabater i aquesta trobada va ser l'inici d'una relació i una amistat que es va allargar durant més de dotze anys', ha assenyalat el comissari. Sabater es converteix així en el confident i secretari de Dalí. 'Més que secretari en realitat era un col·laborador, un amic de la

confiança de l'artista', ha puntualitzat Vehí davant l'atenta mirada del mateix Enrique Sabater, ara amb 72 anys i amb residència a Andorra la Vella. 'Encara recordo aquella primera entrevista i el que em va deixar preguntar-li', ha afirmat Sabater, que ha reconegut que la seva amistat amb Josep Pla el va ajudar a obrir-li les portes de la confiança i interès de Dalí.

'Tenia una estimació increïble per l'escriptor però portaven uns anys distanciats. Jo vaig tornar a ser el nexa d'unió entre els dos artistes', ha assenyalat. 'Vaig muntar tot un tinglado per tornar-los a unir sota la campanya del Mas Pla a Llofriu. Va ser una jornada inoblidable', ha afegit amb malenconia. 'A l'entrevista del 68 ja començava a pensar molt en l'hiperrealisme i també varem parlar de Cadaqués i de la Costa Brava', ha recordat Sabater, que ha volgut deixar clara la diferència entre el Dalí de davant els mitjans i el Dalí a l'intimitat de casa seva i amb els seus. 'Quan tenia una cita amb un periodista em demanava que l'avisés cinc minuts abans', ha comentat.

'Perquè no torna vostè demà?'

'Simplement deixava els pinzells, es posava una bata a sobre i es transformava en un altre', ha enumerat Sabater, que ha reconegut que el geni 'gaudia molt' canviant aquesta imatge. 'Tot i això, no tot eren bestieses, hi havia missatges molt profunds i interessants pel públic en les seves compareixences. Només calia llegir entre línies', ha assegurat Sabater, que diu que el seu contracte de treball amb l'artista era únicament la frase 'Perquè no torna vostè demà?'. Igualment, el principal col·laborador de Dalí entre 1968 i 1980 considera que la relació de l'artista amb la gent de Cadaqués havia estat sempre correcta, desmentint les afirmacions de poca afinitat.

'Es va portar sempre bé amb tothom, tot i que només baixava a Cadaqués un parell de vegades a l'estiu per menjar al Barroco', ha explicat Sabater. 'Tothom de Cadaqués tenia la porta oberta de la seva casa de Portlligat. Sense restriccions de cap mena', ha afirmat. Sabater també es vol desempallegar de la mala imatge que els secretaris de l'artista varen anar agafant amb el pas del temps. 'A mi m'estranyaria que un secretari d'un pintor que tingui més de 300 dedicatòries seves estigués en una llista negra', ha comentat. 'Sovint, ell estava content dels resultats i m'obsequiava amb una dedicatòria', ha puntualitzat Sabater, que també ha volgut carregar contra l'escriptor belga Stan Lauryssens, autor del polèmic llibre 'Dalí i jo'.

'Tot el que diu són fantasmades. Un llibre escombraria ple de mentides i barbaritats que, si l'analitzeu bé, l'autor hauria de tenir prop 250 anys si ha fet tot el que diu', ha ironitzat Sabater. 'Hi ha un sector de persones, encapçalat per un famós perruquer o un advocat de prestigi, que vivint a pensió complerta en una casa particular de Cadaqués i apropant-se els diumenges a Portlligat a fer-se una foto amb Dalí ja n'han fet un llibre', ha criticat l'antic col·laborador de l'artista. 'Persones que per haver-se creuat amb el senyor Dalí en un pas de zebra ja n'han fet una novel·la', ha finalitzat amb sorna.

Fuente: Avui

Autor: Avui